

AANKONDIGING

Geannoteerde bibliografie over de PvdA en het buitenlands beleid 1946-1984

Het DNPP bereidt de uitgave voor van een geannoteerde bibliografie over de PvdA en het buitenlandse beleid. Deze bibliografie zal in augustus 1985 verschijnen. De prijs zal ongeveer f15,00 bedragen.

Meer dan andere partijen heeft de PvdA zich in geschriften met het buitenlandse beleid bezig gehouden, al blijft dit terrein qua belangstelling over het algemeen ondergeschikt aan binnenlandse kwesties. Het DNPP ontsluit de literatuur hierover vanzelfsprekend ook middels zijn systematische bibliografie, die gebruikers uit Groningen of daarbuiten reeds vaak ten dienste was en zal blijven. Maar reagerend op verschillende verzoeken om informatie over de visies van partijen op buitenlands-politieke kwesties en in aansluiting op lopende projecten op het DNPP is besloten tot uitgave van deze geannoteerde bibliografie. Hierdoor zullen studenten, wetenschappelijke onderzoekers, journalisten, partijleden of docenten (op middelbare scholen) zich snel een inzicht kunnen verschaffen in de beschikbare literatuur over dit onderwerp. Deze literatuur is grotendeels op het DNPP aanwezig. Indien dit niet het geval is wordt een bibliotheek vermeld, waar het wel te vinden is.

In deze uitgebreide bibliografie zijn de relevante publikaties verwerkt die vanwege de partij in de vorm van artikelen in het wetenschappelijke maandblad Socialisme en Democratie of in de vorm van nota's of brochures zijn uitgegeven. Tevens zijn er artikelen door (prominente) partijleden in andere (vak)bladen opgenomen. De geannoteerde artikelen zullen chronologisch worden afgedrukt, zodat een indruk verkregen kan worden met welke problemen de PvdA zich op het gebied van de buitenlandse politiek (inclusief de dekolonisatie) tegelijkertijd bezig hield. Een index op auteur en op onderwerp waarborgen de toegankelijkheid.

Hieronder volgen enkele voorbeelden van in de bibliografie opgenomen literatuur. De volgnummers geven de plaats aan in de chronologische orde, maar zijn nog niet definitief.

voorbeelden

(45) C.D.J. Brandt, "Palestina: het einde van het begin", in: S&D, 4 (1947), blz. 360-363. Bibliotheek DNPP.

De Algemene Vergadering der Verenigde Naties heeft het verdelingsplan van Palestina tenslotte aanvaard. Het prestige van de Verenigde Naties stond hierbij op het spel. Bij de stemming bleek het belang van de combinatie van de Arabische Liga en het Latijns-Amerikaanse blok. Met deze beslissing is de zaak echter niet afgelopen. De Arabische dreiging met oorlog wordt nog steeds uitgesproken; de vraag is in hoeverre dit serieus moet worden genomen. De Engelse terugtrekking moet volgens de auteurs mede gezien worden in verband met de algemene tendens zich te profileren tegenover Washington, die verklaarbaar is uit de internationale situatie en uit partijpolitieke overwegingen. Een probleem is nu dat de UNO geen machtsmiddelen heeft en haar morele gezag verminderen zag.

(67) Samenwerking na soevereiniteitsoverdracht. Amsterdam, Wiardi Beckmanstichting/Arbeiderspers, 1949. 14 blz. (Socialisme in overgangstijd; 3). Bibliotheek WBS.

Mogelijkheden worden bekeken van voornamelijk economische samenwerking tussen Nederland en de soevereine onafhankelijke Republiek van de Verenigde Staten van Indonesië. Uitgangspunten: samenwerking moet vrijwillig geschieden, en de verhouding Nederland-Indonesië moet gezien worden als een onderdeel van de internationale verhoudingen. Centrale doelstelling moet zijn: het verkleinen van het verschil in levenspeil tussen het Europees-Amerikaanse en het Aziatisch-Afrikaanse complex.

(110) J. Barents, "De positie van West-Duitsland", in: S&D, 7 (1950), blz. 18-31. Bibliotheek DNPP.

Analyse van de actuele situatie waarin de Bondsrepubliek zich bevindt. Zonder de herinnering aan de Tweede Wereldoorlog uit te willen wissen moet men het economische en politieke belang van de in mei 1949 opgerichte staat erkennen. Deze jonge staat voelt zich gespleten. Sommigen stellen de hereniging van beide Duitslanden boven alles, desnoods onder communistische leiding. Is er kans op een nieuw Rapallo, op een nieuwe Duits-Russische aansluiting, een neutralistische Ostpolitik? Gunstig is dat noch Adenauer, noch de sociaal-democraten naar het Oosten hebben gelonkt. Daarom wordt dit opstel over het Duitse vraagstuk nog niet met een optimistische, maar toch wel met een de mogelijkheden ten goede openlatende conclusie besloten.

(132) G. Ruygers, "In de maalstroom der wereldpolitiek", in: Socialisme in de branding: een bundel opstellen onder redactie van G. Ruygers. Amsterdam, Arbeiderspers, 1952, blz. 217-259. Bibliotheek DNPP.

Overzicht van de veranderingen in de internationale betrekkingen tussen 1945 en 1951. De Duitse dreiging maakte plaats voor de Russische dreiging. Nederland werd losgerukt uit zijn isolement en is opgenomen in de maalstroom van de wereldpolitiek, waaraan met name de Indonesië-kwestie en de Benelux bij-

droegen. Ook binnen het socialisme is er nu samenwerking op internationaal plan, waaraan de PvdA zich veel gelegen laat liggen. Maar voorlopig zijn de internationale doelstellingen van het democratisch socialisme nog niet bereikt.

(256) Europese integratie; waarom en hoe? centraal onderwerp fakkeldragersdag 12 november 1960. 15 blz. Bibliotheek WBS.

Verdediging van een werkelijke integratie van Europa, waarbij aandacht besteed wordt aan de totstandkoming van een Verenigd Europa, en aan de moeilijkheden bij samenwerking tussen de Europese Economische Gemeenschap (EEG) en de Europese Vrijhandelszone (EVA), en bij Europese verkiezingen.

(417) Doelmatig defensiebeleid. Een nota van de PvdA. Amsterdam, 1968. 83 blz. Bibliotheek DNPP.

Opgesteld door de Militaire Commissie, onder voorzitterschap van W. Wierda, bedoeld als uitwerking van de resolutie 'Een politiek voor vrede', aangenomen op het congres van de PvdA in 1967. Na een kort overzicht van de internationale militaire situatie biedt het rapport een vrij gedetailleerde analyse van de Nederlandse krijgsmacht en specifieke problemen. Het bevat een aantal concrete aanbevelingen: reorganisatie van land-, zee- en luchtmacht tot één geheel, herziening van het tuchtrecht, instelling van een ombudsman, (beperkte) democratisering van de krijgsmacht, meer doorstroming van onderofficier naar officier, afschaffing vrouwenafdelingen, betere rechtspositie en bezoldiging voor dienstplichtige militairen, kortere diensttijd (12 maanden), erkenning 'ernstige politieke bezwaren', enz.

(712) EEG nota: een uitgave van de werkgroep Buitenland PvdA gewest Amsterdam. Amsterdam, 1976. 31 blz. Bibliotheek WBS.

Nota over de achtergronden en gevolgen van de Europese integratie. Het rapport eindigt met conclusies en aanbevelingen voor het beleid van de PvdA, geformuleerd door een meerderheid en een minderheid van de werkgroep. Het meerderheidsstandpunt oordeelt dat het beleid van de Europese Gemeenschappen niet in socialistische richting gaat. De PvdA zal zich moeten verzetten tegen een verdergaande integratie. Ook zal de PvdA niet moeten deelnemen aan de Europese verkiezingen, daar deze verkiezingen geen bijdrage leveren aan een wezenlijk ander Europees beleid. Het minderheidsstandpunt oordeelt dat een socialistische tegenstrategie binnen de EEG noodzakelijk is om o.a. het proces van (kapitalistische) schaalvergroting tegen te gaan. Het Europees Parlement moet rechtstreeks gekozen worden.

(872) Ien van den Heuvel, "De noodzaak van een internationaal gecoördineerd stimuleringsbeleid", in: Werken aan Perspectief, etc. Amsterdam, PvdA, 1983, blz. 31-33. Bibliotheek DNPP.

De huidige economische crisis is internationaal van karakter, dus alleen internationaal op te lossen, in het bijzonder door de EG; naast "ESPRIT" e.d. is arbeidstijdverkorting nodig en herverdeling van arbeid, nu tussen mannen en vrouwen, en steun aan zelfstandige jongerenprojecten (door o.a. belastingvrijstelling), vooral in milieuzorg. Met name het Europees Parlement kan hier als katalysator optreden.